

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	11 september 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-SB-OV-2020-0757	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	82131931	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	19 mei 2020	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- activiteitenplan - beverprotocol - verzoek tot verlenging	ONDERWERP	Ontheffing verdrijven dassen en bevers uit de primaire waterkering

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op het verzoek van 19 mei 2020 van Waterschap Rivierenland en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, om verlenging van de ontheffing met zaakkenmerk Z-WNB-SB-OV-2019-2326 van 10 januari 2020.

I. Besluit

Wij besluiten in te stemmen met het verzoek tot ontheffing wat volgt op het besluit met zaakkenmerk Z-WNB-SB-OV-2019-2326. Wij verlenen ontheffing van:

de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de bever;

de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder b van de wet, voor zover dit betreft het beschadigen en/of vernielen van de voortplantingsplaatsen- of rustplaatsen van de das,

voor de periode van de verzenddatum van dit besluit tot en met 30 april 2021.

II. Omschrijving van de aanvraag

Er wordt ontheffing gevraagd voor het uitvoeren van het verdrijven van de das (*Meles meles*) en de bever (*Castor fiber*) uit de waterkering. Het waterschap Rivierenland en het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden hebben als één van de taken het beheren en onderhouden van de waterkering binnen het beheersgebied, zodat deze voldoet aan de wettelijk vastgestelde veiligheidsnormen. De aanvraag volgt op de reeds eerder verleende ontheffing met zaakkenmerk Z-WNB-SB-OV-2019-2326.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

IV. Toetsingskader

De bever is beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet. De das is beschermd ingevolge artikel 3.10 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Motivering

Op een aantal plaatsen bevinden zich in de directe nabijheid van de waterkeringen, die vallen onder de waterschappen Rivierenland en Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden, bevers en dassen die graafwerkzaamheden uitvoeren binnen de zogenaamd kernzone van de waterkering, waarmee ze de veiligheid aantasten. Het graven van (speel) holen en burchten van bevers en dassen in de waterkering is om deze reden ongewenst. Door continue en regelmatige inspectie worden de nieuwe graafactiviteiten gesignaleerd. Voor de das is er een activiteitenplan opgesteld in samenspraak met Das en Boom. De uitvoering van de werkzaamheden met betrekking tot de bever zullen worden uitgevoerd op basis van het Beverprotocol van juni 2017 (zie bijlage 2 bij dit besluit).

Voor het verstoren van exemplaren van de bever en het beschadigen van leefgebied van de bever en de das is ontheffing van de wet vereist. Ontheffing kan alleen verleend worden indien:

- De staat van instandhouding door de ingreep niet in het geding komt;
- Er een bij de wet genoemd belang is bij de ingreep;
- Er geen andere bevredigende oplossingen zijn.

Staat van instandhouding

De beverpopulatie in Nederland groeit gestaag. Op grond hiervan kan worden gesproken van een verbeterende trend in de populatieomvang. Het verspreidingsgebied van de bever is in de huidige situatie beoordeeld als gunstig. De huidige deelpopulaties zullen steeds meer in verbinding komen te staan waarna van een landelijke populatie kan worden gesproken (BIJ12, 2017). De verwachting is dat de beverpopulaties in Nederland zullen blijven groeien (Dijkstra & Hollander, 2016). Dit resulteert in een gunstig toekomstperspectief voor de bever. De populatiegrootte van de das wordt geschat aan de hand van de hoeveelheid bezette kilometerhokken. Het geschatte aantal dassen in Nederland ligt momenteel rond de 6.000 individuen (Zoogdiervereniging, 2018). Dit aantal is ruimschoots voldoende om de populatieomvang als 'gunstig' te beoordelen. Door herstelmaatregelen als ontsnippering en herintroducties sinds de jaren '90 is de dassenpopulatie inmiddels weer vitaal en aan het toenemen (Van Bommel et al., 2015). De populatietrend van de das kan dus worden beoordeeld als 'verbeterend'. Het verspreidingsgebied van de das in Nederland is beoordeeld als gunstig.

Het is niet aannemelijk dat het verstoren van de bever en beschadigen van leefgebied van de bever en das leidt tot een inbreuk op de huidige staat van instandhouding. Gezien het feit dat de dieren niet zullen worden gedood zal het uitvoeren van deze maatregelen niet leiden tot een dip in de populatie of een negatieve trend veroorzaken. De staat van instandhouding van de soorten komt dan ook niet in het geding door de ingrepen.

Belang van de aanvraag

Voor de aangevraagde handelingen is het belang 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' aan de orde. De bescherming van de primaire waterkering is een zwaarwegend belang dat valt onder het belang van de openbare veiligheid.

Alternatievenafweging

Op grond van de ingediende informatie kan worden geconstateerd dat er geen andere bevredigende oplossing is om het tegengaan van het ingraven van bevers en dassen in de waterkeringen op te lossen dan met de beschreven maatregelen. Hiermee is de alternatievenafweging voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in de artikelen 3.8, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 3.10, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Waterschap Rivierenland en Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden op 19 mei 2020, gelet op de artikelen 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Adres: Postbus 550

Postcode en woonplaats: 3990 GJ Houten

Naam: Waterschap Rivierenland

Adres: Postbus 559

Postcode en woonplaats: 4000 AN Tiel

Ontheffing 82131931 voor het tijdvak van: de verzenddatum van het besluit tot en met 30 april 2021

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de bever (*Castor fiber*); van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder b van de wet, voor zover dit betreft het beschadigen en/of vernielen van de voortplantingsplaatsen- of rustplaatsen van de das (*Meles meles*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft de waterkeringen binnen het beheersgebied van het waterschap Rivierenland en Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Het bestuur van de ontheffinghouders dient toe te zien op de strikte naleving van deze ontheffing met de daarin vermelde voorwaarden.
5. Voor het verrichten van de in deze ontheffing genoemde handelingen, voor wat betreft bovengenoemde artikelen van de wet, mogen vaste medewerkers van de ontheffinghouders middels een machtiging gebruik maken van deze ontheffing. Indien een ontheffinghouder een ander dan een vaste medewerker machtigt, dan dient de ontheffinghouder een kopie van de verleende machtiging aan de provincie Utrecht en de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD Utrecht) te sturen. De machtiging vermeldt in ieder geval de volgende gegevens:
 - a. volledige naam, adres, woonplaats en geboortedatum van degene aan wie de machtiging is verleend;
 - b. dat de machtiging alleen geldt voor de diersoorten bever en das;
 - c. kwalificaties met betrekking tot deskundigheid op het gebied van beschermde soorten;
 - d. de handelingen die mogen worden verricht;
 - e. plaats(en) waar de handelingen mogen worden verricht;
 - f. periode waarvoor de machtiging geldt;
 - g. naam en handtekening ontheffinghouder;
 - h. het nummer van de ontheffing die aan de ontheffinghouder is verleend.
6. Gemachtigden dragen bij het verrichten van de handelingen waarvoor de ontheffing verleend is de machtiging bij zich. Deze machtiging dient te zijn gehecht aan een kopie van deze ontheffing. Gemachtigden dienen de machtiging op eerste vordering te tonen aan daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
7. De aangegeven handelingen mogen uitsluitend worden verricht volgens het bij de aanvraag gevoegde Activiteitenplan en het Beverprotocol (zie bijlage 2 en 3 bij dit besluit).
8. De ontheffinghouders dienen vóór 1 februari 2021 een eindrapportage te zenden aan de provincie Utrecht als bevoegd gezag en de RUD Utrecht.
9. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop werkzaamheden zullen aanvangen die invloed hebben op de beschermde soorten, het meldingsformulier 'aanvang

werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. In afstemming met de RUD Utrecht mag hiervan afgeweken worden.

10. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
11. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Bijlage 1 Activiteitenplan

Activiteitenplan

Projectplan: Verdrijven van dassen en bevers uit de waterkering

Nieuwe ontheffingsaanvraag voor de bestaande ontheffing 2008/34 924

Opgesteld door: Dhr. [REDACTED]

Korte inleiding:

Een van de taken van het waterschap is het beheren en onderhouden van de waterkering binnen ons beheersgebied, zodat deze voldoen aan de wettelijk vastgestelde veiligheid. Op een aantal plaatsen bevinden zich in de directe nabijheid van de waterkering dassen. Gaafwerkzaamheden van deze dassen binnen de zogenaamde kernzone van de waterkering tast de veiligheid aan. Kortom het graven van (speel)holen en burchten in de waterkering door onder andere de das is niet gewenst.

Om zowel de veiligheid richting de achter de dijken wonende mensen te kunnen blijven garanderen, maar ook het leven met de das, is het volgende werkplan mede in samenspraak met Stichting Das en Boom opgesteld. Uitgangspunt hierbij is, dat de das eerst uit zijn hol weggepest wordt, alvorens dit hol vernietigd wordt en waarmee de dijk haar functie weer kan vervullen. Door continue en regelmatige inspectie worden de nieuwe graafactiviteiten tijdigesignaleerd. Tijdig handelen weerhoudt de das ervan dit nieuwe hol uit te breiden tot een burcht. De activiteiten vermeld in dit werkplan hebben uitsluitend betrekking op nieuwe graafactiviteiten van de das. De das wordt niet verstoord nabij bestaande burchten.

De uit te voeren werkwijze om de das te verdrijven.

1. De dijkbeheerder van het waterschap inspecteren minimaal elke 14 dagen de waterkering. Op trajecten van de waterkering waarvan bekend is dat zich in de nabijheid dassen bevinden, worden gedurende de periode dat de das actief is met graven elke week geïnspecteerd. Dit betreft de periode van begin juni tot eind oktober.
2. Zodra een nieuwe graafactiviteit is waargenomen, wordt contact opgenomen met Stichting Das en Boom of het wel daadwerkelijk een dassenhol betreft, de locatie wordt doorgegeven en er wordt doorgegeven dat we starten met monitoren. Hierna wordt de ingang van het hol door het waterschap met behulp van een schop voor $\frac{3}{4}$ dichtgegooid. De grond wordt niet aangestampt of verdicht en via de bovenkant kan nog lucht het hol inkomen.
3. Als een dergelijk hol voor $\frac{3}{4}$ is dichtgegooid, wordt dagelijks of om de dag de graafactiviteit ter plaatse bekeken. Is de ingang naar het hol weer opengegraven, dan wordt deze ingang door het waterschap nogmaals voor $\frac{3}{4}$ deel met de schop dichtgegooid zonder de grond daar aan te stampen. Worden er geen graafactiviteitenesignaleerd, dan nog blijft men dit hol elke of om de dag inspecteren. De waarnemingen en uitgevoerde activiteiten worden door de dijkbeheerder genoteerd en bijgehouden.
4. Pas als de voor $\frac{3}{4}$ dichtgegooidde ingang 14 dagen achtereen niet meer is opengegraven, mag de gehele ingang door het waterschap met de schop worden aangevuld, nog niet aangestampt. Men mag er dan vanuit gaan dat er geen das in het hol zit. Dit dichtgegooidde hol wordt tijdens de periodieke inspecties wel verder in de gaten gehouden.

5. In de periode eind september/medio oktober worden de op deze wijze dichtgemaakte hollen door of in opdracht van het waterschap met een minigraver nagegraven, aangevuld, verdicht en het dijktaalud opnieuw ingezaaid. Circa 2 weken voor aanvang van deze werkzaamheden wordt de Stichting Das en Boom geïnformeerd over de voorgenomen werkzaamheden. Een medewerker van Stichting Das en Boom kan op deze manier in samenspraak met de dijkbeheerder van het waterschap de werkzaamheden volgen en begeleiden.
6. Mocht de das hardnekkig blijven en via de beschreven werkwijze niet zijn weg te pesten of er is sprake van een calamiteit, dan kan in samenspraak met Stichting Das en Boom een alternatieve werkwijze worden uitgevoerd. Deze alternatieve werkwijze houdt in het toepassen van geurstoffen of het werken met terugklappootjes (das kan wel hol uit maar niet erin).
7. Elke waarneming en uitgevoerde activiteit wordt door de dijkbeheerder genoteerd en bijgehouden. In het beheerrapport over de onderhoudstoestand van de waterkering dat elk jaar wordt opgesteld staan deze waarnemingen en ondernomen acties vermeld.
8. Binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland bevinden zich momenteel dassen langs de noordoever van de Maas tussen Mook en de brug bij Grave (N324) en langs de zuidoever van de Waal bij de Kil van Hurwenen. Van de waterkeringen nabij deze leefgebieden van de das is een tekening als bijlage toegevoegd.
9. In zijn algemeenheid wordt gesteld, dat de graafwerkzaamheden binnen 4 meter uit de dijkteen zowel aan rivier als aan polderzijde als in pipingbermen niet zijn toegestaan. Dit wordt ook wel de kernzone van de waterkering genoemd.

De uit te voeren werkwijze om de bever te verdrijven is dezelfde als de werkwijze van de das. Met als verschil dat het advies inwinnen, monitoren en begeleiden zal liggen bij Staatsbosbeheer (zie deskundigen).

Deskundigen die betrokken zijn bij de activiteiten:

Dhr. [REDACTED]

Activiteiten afgelopen 5 jaar:

Gemiddeld is 2 x per jaar de das actief geweest

Gemiddeld is 3 x per jaar de bever actief geweest

Bijlage 2 Beverprotocol

Colofon

Datum rapport:

Oktober 2016

Aangepast juni 2017 i.v.m. Wet Natuurbescherming 2017

Adresgegevens:

Poldermolen 2

Postbus 550

3990 GJ Houten

Auteur:

[REDACTED]

Begeleidingsgroep:

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gecontroleerd door:

[REDACTED]

INHOUD

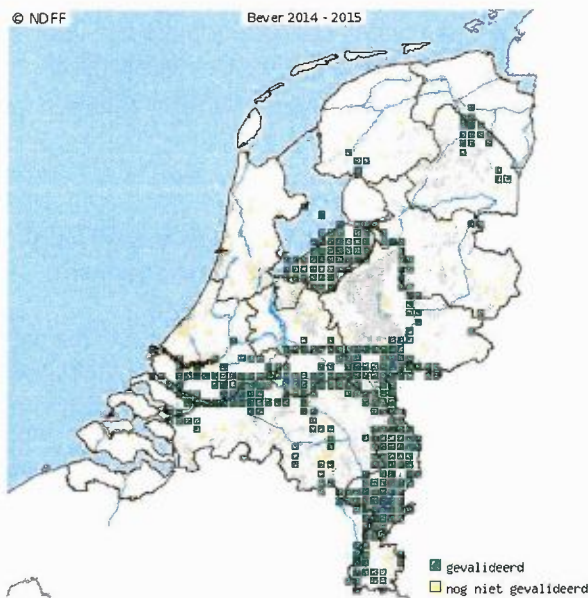
1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Waarom bouwen bevers dammen	5
1.3	Bever als partner bij het ecologisch herstel van watersystemen.....	6
1.4	Beverprotocol.....	6
1.5	Samenhang met intern beleid en de Flora- en faunawet.....	6
1.6	Leeswijzer	7
2.	Schade veroorzaakt door bevers	9
2.1	Graafschade in waterkering	9
2.2	Natschade	9
2.3	Vraatschade	9
3.	Situaties & handelwijze	11
3.1	Criteria om wel of niet in te grijpen bij beveractiviteiten	11
3.2	Hol of gang in waterkering.....	12
3.2	Beverdam of omgeknaagde bomen in watergang	14
3.3	Oeverhol	15
3.4	Landelijke gedragscode muskus- en beverrattenbestrijding	16
3.4.1	Aanpassingen in beverleefgebieden.....	17
3.4.2	Aanpassingen tijdens de voortplantingsperiode.....	17
4.	Beheer en onderhoud.....	19
4.1	Bestendig beheer en onderhoud.....	19
4.2	Ruimtelijke ontwikkelingen & inrichting (ontheffingsplicht).....	20
4.3	Vormen van maatregelen	20
5.	Communicatie	25
5.1	Communicatiestrategie bij maatregelen tegen bevers	25
5.2	Monitoring en evaluatie	25
6.	literatuur	27
7.	Bijlagen	30
	Bijlage 1: Welke regels zijn er ter bescherming van de bever?	31
	Bijlage 2: Werkinstructie Bever, Unie van Waterschappen.....	34
	Bijlage 3: Activiteiten van het waterschap i.r.t. aanwezigheid van bevers	35
	Bijlage 4: De rol van het waterschap m.b.t. bevers.....	37
	Bijlage 5: Verkort overzicht beverprotocol t.b.v. medewerkers in de buitendienst.....	39

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Oorspronkelijk kwamen bevers voor in een groot deel van Nederland. Door de intensieve jacht en biotoopvernietiging was de soort in 1826 in Nederland uitgestorven. In 1988 is begonnen met het uitzetten van bevers in de Biesbosch. Later volgden ook bij- en uitzettingen in de Gelderse Poort, langs de Nederrijn, Drenthe/Groningen en in Limburg. Naar schatting zijn er in het voorjaar van 2016 in Nederland zo'n 1.700 bevers van minimaal 1 jaar oud, verspreid over verschillende populaties. De bever is dus, na twee eeuwen verdwenen te zijn geweest uit Nederland, inmiddels aan een flinke opmars bezig.

Binnen het beheergebied van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (hierna: HDSR) komt de bever verspreid voor in de uiterwaarden van de Lek en Neder-Rijn (zie onderstaande figuur). Maar ook binnendijs hebben de eerste bevers zich gevestigd langs de oevers van de Kromme Rijn.

Afbeelding 1: verspreiding bever 2014-2015 (bron: NDFF)

1.2 Waarom bouwen bevers dammen

Bevers bezitten de unieke eigenschap om dammen te bouwen. Ze doen dit alleen in smalle stromende (niet droogvallende) wateren met een breedte van maximaal 4-5m. Bredere rivieren of meren worden niet afgedamd.

Bevers bouwen dammen om verschillende redenen. De dieren verplaatsen zich bij voorkeur zwemmend in water van minimaal 50cm diepte. Wanneer een watergang niet aan die minimale diepte voldoet, bouwen zij een dam om te zorgen dat er voldoende diepgang in de watergang ontstaat en de waterstand minder schommelt. Door het hogere waterpeil kan de bever een onderkomen creëren met een veilige en vorstvrije onderwater ingang. Dit kan een beverburcht zijn of een uitgegraven hol in een steile oever. Achter de dammen ontstaan stilstaande meertjes welke een meer gunstig foerageergebied oplevert en meer potentieel voedsel goed kan groeien. Dammen worden doorgaans gemaakt van takken en afgesmeerd met modder. In agrarisch gebied kan de constructie ook bestaan uit gras en/of maïs.

Het bouwen van dammen vindt met name plaats in gebieden met een natuurlijke waterdynamiek. In gestuwde gebieden met (min of meer) vaste waterpeilen is het bouwen van dammen voor de bever niet noodzakelijk. Hier worden dan ook nagenoeg geen dammen gebouwd.

1.3 Bever als partner bij het ecologisch herstel van watersystemen.

Bevers kunnen een bijdrage leveren aan het herstel van het aquatisch ecosysteem. Omdat bevers bomen verwijderen komt er ruimte en licht beschikbaar voor water- en oeverplanten waar veel diersoorten van kunnen profiteren. Ook door het bouwen van dammen veranderen de bevers de fysische, chemische en biologische karakteristieken van een watergang waarvan planten, vissen en veel andere organismen voordeel hebben. De resultaten van de aanleg van dammen zijn bijvoorbeeld: hogere waterstanden; grotere wateroppervlakten; verbeterde waterkwaliteit; grotere complexiteit van de leefomgeving (habitat); hogere diversiteit en soortenrijkdom van planten, vogels, vissen, amfibieën, reptielen en zoogdieren. De dammen en burchten zelf vormen weer de woonplaats voor o.a. de ringslang, waterspitsmuis, woelrat en broedgelegenheid voor diverse vogels.

Dammen dragen tevens bij aan het langer vasthouden van water, dat kan gunstig zijn voor het waterbeheer bij droogte, omdat er dan langer water beschikbaar blijft. Beverdammen hebben de potentie om het herstel te bewerkstelligen dat anders door menselijk ingrijpen, moet worden bewerkstelligd.

1.4 Beverprotocol

De bever leeft in het overgangsgebied van allerlei zoete wateren en land: moerassen, langs beken, rivieren, meren en kanalen. Door zijn gedrag (bouw van dammen, omknagen van bomen, graven van holen) levert de bever een bijdrage aan de dynamiek van het watersysteem. Deze dynamiek is echter niet overal wenselijk en kan leiden tot situaties waarbij de primaire waterschapstaken in het geding komen. Hoewel er bij HDSR nog geen meldingen bekend zijn van conflicterende situaties, lijkt dit slechts een kwestie van tijd. Vanwege de beschermde status van de bever (Wet natuurbescherming artikel 3.5 lid 1, 2 en 4) dient er bij dergelijke situaties met zorg gehandeld te worden zodat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden.

De reeds bestaande beverprotocollen van andere waterschappen hebben als uitgangspunt van dit beverprotocol gediend en zijn aangepast aan de lokale situatie van het beheergebied van HDSR.

Dit beverprotocol schept duidelijkheid over de wijze waarop het waterschap handelt bij situaties waarin (het gedrag van) bevers in conflict is met de primaire waterschapstaken (veilige dijken, schoon water, droge voeten). In het protocol is beschreven welke afwegingen hierbij worden gemaakt en welke partijen betrokken worden (zowel intern als extern).

1.5 Samenhang met intern beleid en de Wet natuurbescherming

Dit beverprotocol is opgesteld voor Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. Het is een aanvulling op de *Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen* (Unie van Waterschappen, 2012) en de *Uitwerking gedragscode Flora- en faunawet voor het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden* (Bureau Viridis, 2009). Deze aanvulling is noodzakelijk omdat beide bovengenoemde documenten in sommige gevallen te weinig concrete handvatten bieden hoe om te gaan met de wettelijk stringente beschermde bever die, gezien zijn leefwijze en gedrag, een grote invloed kan hebben op het uitoefenen van primaire waterschapstaken. Vanaf 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden.

Habitatrichtlijnsoorten, waaronder de bever, van HR Bijlage IV veranderen niet en blijven streng beschermd. Door invoering van de Wet natuurbescherming zal de gedragscode voor waterschappen in de loop van 2017/2018 worden aangepast.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk twee van dit Beverprotocol wordt een beschrijving gegeven welke schade bevers kunnen veroorzaken. Door de leefwijze van de bever kunnen er situaties ontstaan waarbij de primaire waterschapstaken in het geding komen. In hoofdstuk drie worden verschillende situaties beschreven hoe te handelen in situaties waarbij de primaire waterschapstaken in het geding komen. In hoofdstuk vier wordt beschreven hoe te handelen met betrekking tot regulier onderhoud van de waterlopen en ruimtelijke ontwikkelingen in de buurt van beverburchten. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van vormen van maatregelen met betrekking tot beveractiviteiten. De afdeling communicatie is verantwoordelijk voor publieksvoorlichting. Hoe en wanneer zij betrokken worden wordt beschreven in hoofdstuk vijf. In hoofdstuk vijf wordt tevens beschreven hoe verslaglegging en evaluatie plaatsvinden.

Beverprotocol Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (2016)

2. Schade veroorzaakt door bevers

Het waterschap is verantwoordelijk voor het peilbeheer en de waterkwaliteit van watergangen en is ook verantwoordelijk voor veilige dijken. De bever is een wild dier en kan, door zijn specifieke leefwijze (bijvoorbeeld de bouw van een dam of het graven in dijken), veiligheids- en/of technische problemen opleveren in een waterstaatswerk. Dit leidt tot tegenstrijdige belangen. Aan de ene kant is de soort wettelijk beschermd, maar aan de andere kant heeft het waterschap de wettelijke zorgtaak voor het waterbeheer en de veiligheid.

2.1 Graafschade in waterkering

Bevers graven hun holen daar waar het water tegen de kering staat. Graafschade in rivierdijken komt voornamelijk voor tijdens hoogwaterperioden. Door het stijgende water kan het voorkomen dat bevers steeds hun holen moeten verleggen. De holen worden gegraven net onder de hoogste waterlijn. Hierbij is sprake van ongewenste graverij in de rivierdijk welke een gevaar voor de veiligheid kan opleveren. Er zijn dan direct herstelmaatregelen inclusief preventieve maatregelen nodig. Graafschade in een waterkering valt altijd onder de verantwoordelijkheid van het waterschap.

2.2 Natschade

Er kan natschade ontstaan, wanneer bomen in sloten vallen en daarmee de afvoercapaciteit verminderen en door het bouwen van dammen en/of het dichtstoppen van drainagebuizen. Dit kan tot de volgende problemen leiden:

- vernatting van agrarische percelen;
- vernatting van (droge) natuurpercelen;
- afdammen van afwatering van rioolwaterzuiveringsinstallaties;
- afdammen van overstorten e.d. in stedelijk gebied;
- Instorting van vernatte oevers, bijvoorbeeld visvijvers en natuurvriendelijke oevers.

Bovengenoemde schades vallen onder de verantwoordelijkheid van het waterschap. Per situatie zal afzonderlijk worden beoordeeld welke maatregelen er genomen dienen te worden om verdere schade te voorkomen.

2.3 Vraatschade

Bevers zijn strikte planteneters. Gedurende het groeiseizoen (april/oktober) staan naast blad, twijgen en bast van bomen en struiken ook grassen, kruiden, moeras- en waterplanten op het menu. In de zomer en herfst eten bevers ook aan landbouwgewassen. Tijdens de winterperiode schakelen bevers over, op een dieet van twijgen en bast van allerlei bomen, struiken en wortels en wortelstokken van water- en oeverplanten. Het Faunafonds vergoedt schade veroorzaakt door bevers in geval van bedrijfsmatige land- of bosbouw. Dus niet bij particulieren. Indien vraatschade wordt verwacht of gesignaleerd kunnen preventieve maatregelen worden genomen in de vorm van het plaatsen van rasters e.d. Vraatschade valt onder verantwoordelijkheid van de perceeleigenaar waar de schade is ontstaan.

Beverprotocol Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (2016)

3. Situaties & handelswijze

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van mogelijke vormen van schade die bevers kunnen veroorzaken. De leefwijze van de bever kan in het beheersgebied van HDSR tot situaties leiden waarbij de primaire waterschapstaken in het geding komen. De medewerkers van de afdeling Muskusrattenbeheer (hierna MRB) zijn dagelijks in het veld en kennen daardoor de specifieke omstandigheden van het werkgebied. Door hun kennis en ervaring bij het waarnemen, vangen en bestrijden van ondermeer muskus- en beverratten zijn zij vaak degene die een bever als eerste opmerken. Daarbij zijn zij degenen die betrokken worden bij uitvoering van maatregelen met betrekking tot de bever. Bij uitvoering van maatregelen met betrekking tot een bever, zal altijd een externe beverdeskundige worden betrokken.

3.1 Criteria om wel of niet in te grijpen bij beveractiviteiten

In vrij afstromende gebieden, in sommige uiterwaarden en in natuurgebieden is het niet altijd noodzakelijk om (direct) in te grijpen. In veel gevallen is het geen probleem wanneer er vernatting optreedt, terwijl er in andere gevallen direct ingegrepen zal moeten worden. Hieronder wordt omschreven welke criteria bepalend zijn of er wel of niet ingegrepen wordt conform het protocol.

1. Waterkering
Vanwege de openbare veiligheid zal er bij graverij in een waterkering (zowel primair als regionaal) direct worden ingegrepen (zie paragraaf 3.2).
2. Peilgebieden
Het waterschap is verantwoordelijk voor een adequaat peilbeheer voor het oppervlaktewater welke zijn aangewezen in de provinciale waterverordening. De te hanteren peilen zijn vastgelegd in een peilbesluit. Het waterpeil mag niet hoger komen dan de beheermarge van 5cm boven of onder het afgesproken vaste peil of zomer- en winterpeil. Omdat bevers soms in korte tijd voor veel schade kunnen zorgen, zal het waterschap geen afwachtende houding innemen, en zo nodig direct ingrijpen bij een te grote peilover- of onderschrijding.
3. KRW-waterlichamen
Vastgestelde doelen voor het waterlichaam en vastgestelde doelen voor het overig water, zijn leidend. Indien het werk van de bever negatieve effecten opleveren, zal worden ingegrepen.
4. Natuurgebieden
Vernatting kan in sommige gevallen wenselijk zijn. Echter eutroof overstromingswater in niet verruigde of verdroogde goed ontwikkelde broekbossen, elzen-essenbos, eiken-haagbeuken, beuken-eikenbostypen, natte en vochtige schraallanden en in leembossen is ongewenst. De gebiedsbeheerder bepaalt in overleg met terreinbeherende organisatie of ingrijpen noodzakelijk is.
5. Niet verworven NNN (Nationaal Natuurnetwerk)-gebieden
 - Verkennen mogelijkheid om het terrein (versneld) te verwerven als NNN-gebied (via provincie);
 - Vastgestelde maximumpeilen handhaven en zo nodig ingrijpen.
6. Landbouwgebieden
Het waterschap vergoedt geen vraatschade die door bevers is veroorzaakt. Medewerkers van het waterschap kunnen agrariërs en fruittelers wijzen op de mogelijkheden van het Faunafonds en het informeren over mogelijke maatregelen. Het Faunafonds adviseert ook bij het nemen van (duurzame) maatregelen om schade te voorkomen. Bij ernstige overlast

kan bij de provincie (afdeling beheer en schadebestrijding) een ontheffing worden gevraagd om schade te bestrijden.

7. Particuliere tuinen/bomen

Voor vraatschade aan bomen en struiken in parken en particuliere tuinen is geen schadevergoeding mogelijk vanuit het Faunafonds. Particulieren en gemeente zullen daardoor zelf zorg moeten dragen voor het nemen van schade beperkende maatregelen of de schade moeten accepteren. Medewerkers van het waterschap kunnen particulieren/terreineigenaren wijzen op de aanwezigheid van bevers en hen eventueel informeren over de mogelijk te nemen maatregelen.

8. Bebouwd gebied

- Een dam die invloed heeft op veiligheid of waterpeil in de bebouwing wordt direct verwijderd.
- Overstorten van een gemeentelijk rioolstelsel moeten kunnen afwateren. Zodra de peildrempel van de overstort in gevaar komt, wordt onderzocht of mitigerende maatregelen mogelijk zijn. Zo niet, dan wordt dam verwijderd.
- Bij bebouwing in het landelijk gebied of binnen een natuurgebied wordt in overleg met terreineigenaar bekeken of er een alternatief voor de afvoer geregeld kan worden. Is er geen alternatief mogelijk of verleent terreineigenaar geen medewerking, dan wordt er ingegrepen.

9. Infrastructuurle werken

De vastgestelde maximumpeilen, welke noodzakelijk zijn voor instandhouding van infrastructuurle werken, worden gehanteerd.

Meer informatie over de rol van het waterschap met betrekking tot bevers is terug te vinden in bijlage 4.

3.2 Hol of gang in waterkering

Bevers zijn nachttactieve dieren. Dat betekent dat ze overdag één of meerdere plekken moeten hebben om ongestoord te kunnen rusten. Naast beverburchten maken bevers daarvoor ook hollen in oevers (en soms waterkeringen). In dergelijke hollen worden soms ook al wat oudere jongen ondergebracht.

Afwegingskader

Op grond van artikel 3.8 Wnb zijn Gedeputeerde Staten bevoegd om ontheffing te verlenen in het belang van "in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". Het gaat hier om het beschermen van waterkeringen tegen de schade die door een beschermde diersoort wordt aangericht.

Bij uitvoering van maatregelen tegen een bever die overlast veroorzaakt, dient er altijd een beverdeskundige te worden ingeschakeld en moet achteraf een ontheffing worden aangevraagd bij de provincie Utrecht. De Stichtse Rijnlanden zal vooruitlopend op mogelijke calamiteiten vooraf een ontheffing aanvragen bij de provincie Utrecht voor het verdrijven van bevers uit waterkeringen.

Wanneer zich een situatie voordoet waarbij er een acuut gevaar dreigt voor de openbare veiligheid, kan het noodzakelijk zijn om een bever te doden. De burgemeester kan in zo'n geval het doden mogelijk maken. In het geval van een belangrijke waterkering is dat de voorzittende burgemeester van de Veiligheidsregio.

Hoe te handelen

Een risico voor graverij in waterkeringen ontstaat daar waar het water tegen de kering staat. Tijdens hoogwaterperiode worden de holen gegraven ter hoogte van de hoogste waterlijn, in de buurt van plekken waar voedsel te vinden is.

Een risico voor graverij in waterkeringen ontstaat daar waar het water tegen de kering staat. Tijdens hoogwaterperiode worden de holen gegraven ter hoogte van de hoogste waterlijn, in de buurt van plekken waar voedsel te vinden is.

Door de graverij kan de veiligheid van de waterkering niet meer voldoende gegarandeerd worden. Tijdens een hoogwaterperiode zal altijd worden overgegaan tot verjagen van de bever uit zijn hol en het dichtmaken hiervan. Gedurende de rest van het jaar wordt het dier 'ontmoedigd' een hol of gang in de kering te gebruiken en worden er preventieve maatregelen genomen om hernieuwde ingraving te voorkomen. Wanneer dit niet werkt, wordt het dier alsnog weggevangen. Alvorens tot wegvangen over te gaan zal eerst onderzocht moeten of en waar het dier herplaatst kan worden. Uit ervaringen van andere waterschappen is gebleken dat dit lastig is. De bever komt vaak weer terug op de plek waar deze in eerste instantie is gevangen. Door de groeiende populatie wordt het steeds moeilijker om bevers die overlast veroorzaken elders in Nederland te herplaatsen. Voor het vangen van de bever is altijd ontheffing (Provincie) nodig.

Procedure

► Stap 1

Er is een hol of gang geconstateerd in een waterkering. De waarneming wordt direct gemeld aan de gebiedsbeheerder. Deze neemt contact op met de beverdeskundige* (hierna: ecoloog) van het waterschap om terplekke de situatie te beoordelen en handelswijze te bepalen.

► Stap 2

- a. Indien er een acuut veiligheidsprobleem dreigt, wordt de bever direct opzettelijk verontrust (verjaagd) en wordt schade ongedaan gemaakt. De wijze waarop een bever kan worden verjaagd staat beschreven in paragraaf 4.3.
- b. Is er geen acuut veiligheidsprobleem, dan wordt het dier ontmoedigd het hol of de gang in de kering te gebruiken (zie handelswijze hieronder).

Handelswijze ontmoedigen bever uit hol of gang

Als een hol is ontdekt wordt er eerst onderzocht of er geen jongen zijn. Zitten er jongen in het hol, dan wordt gewacht tot het einde van de voortplantingsperiode (mei tot en met augustus). Vervolgens gaat men over tot ontmoedigen van gebruik van het hol of de gang. Er wordt gewacht totdat de bever is uitgezwommen en gaat vervolgens over tot het afsluiten van het hol op een dusdanige manier dat een bever er wel uit kan, maar er niet meer in (zie paragraaf 4.3). Worden er geen graaf- of vraatactiviteiten meer gesignaleerd, dan wordt de inspectie gedurende minimaal twee weken dagelijks voortgezet. Wanneer de dichtgemaakte ingang twee weken achtereen niet meer is open gemaakt, kan er vanuit worden gegaan dat er geen bever meer in de burcht aanwezig is. Vervolgens kan worden overgegaan tot het uitgraven en herstellen van de oever. Uitgraven van het hol gebeurt in overleg met een beverdeskundige*. Herstel van waterkering gebeurt onder toezicht van gebiedsbeheerder.

Bevers laten zich niet makkelijk verjagen. Gedurende een periode van twee weken zal dagelijks door een medewerker van muskusrattenbeheer gecontroleerd worden of de bever wederom graafwerkzaamheden heeft uitgevoerd. Indien de plaatselijke

omstandigheden zo zijn dat de kans op hervestiging groot is, zal overwogen worden om mitigerende maatregelen te nemen om hernieuwde ingraving te voorkomen* of over te gaan tot verplaatsing. Verplaatsing kan alleen na ontvangst van een ontheffing (Provincie) en vindt plaats in samenwerking met zoogdiervereniging.

► **Stap 3**

Verslaglegging van situatie door waterschap t.b.v. monitoring en evaluatie.

* Bij uitvoering van maatregelen zal er altijd een externe beverdeskundige worden betrokken¹

3.2 Beverdam of omgeknaagde bomen in watergang

Bevers knagen met name in de winterperiode en het vroege voorjaar bomen langs de oever om. De bast en jonge twijgen worden als voedsel gebruikt. Takken kunnen worden gebruikt voor het maken of onderhouden van een burcht of een of meerdere beverdammen. Wanneer een boom met zijn kruin in de watergang valt, kan dit leiden tot wateroverlast op aangrenzende percelen of aan kunstwerken, bruggen of wegen.

Hoe te handelen bij een beverdam

Wanneer een bever een damt bouwt, zelfs als dit midden in een natuurgebied gebeurt, zal aan de hand van genoemde criteria uit paragraaf 3.1 worden bepaald of er wel of niet actie wordt ondernomen. In elke situatie wordt altijd contact gezocht met de ecooloog van het waterschap om ter plekke de situatie te beoordelen en handelwijze te bepalen.

Er moet altijd gekeken worden of de dam in relatie staat met een burcht of hol. Wanneer dit het geval is, mag de dam niet zomaar worden verwijderd, omdat daarmee de burcht/hol wordt verstoord.

Hoe te handelen bij een omgeknaagde boom

Bij het verwijderen van een omgeknaagde boom uit de waterloop, wordt indien mogelijk de boom (inclusief takken) op het direct aangrenzende perceel of op het aangrenzende werkp pad van het waterschap gelegd. De bever kan bij zijn voedsel (boombast) en de opstuwing is verholpen. Als de boom geheel wordt verwijderd, is de kans groot dat de bever andere bomen gaat aanpakken. Bomen van particulieren, die door activiteiten van de bever op het eigendom van het waterschap terecht zijn gekomen, worden in principe door de particulier zelf verwijderd. Indien mogelijk kunnen ze op het werkp pad van het waterschap worden gelegd, zodat de bever de takken als voedsel kan gebruiken.

Procedure

► **Stap 1**

De verantwoordelijk gebiedsbeheerder in het gebied bepaalt welke strategie gevolgd kan worden deze zijn:

- opstuwing is acceptabel > geen maatregelen (in de gaten blijven houden)
- opstuwing is bespreekbaar > risico- inschatting maken (naar stap 2)
- opstuwing is niet acceptabel > maatregelen nemen (naar stap 3)

► **Stap 2**

De gebiedsbeheerder maakt een risico-inschatting, bij verschillende afvoerpatronen (te weten: gemiddelde afvoer, maatgevende afvoer en extreme afvoer). Aan de hand van de uitkomsten van deze risico-inschatting wordt besloten of opstuwing acceptabel of niet acceptabel is. Hierbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

¹ Paragraaf 3.8 Soortenstandaard Bever, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2014)

- Natschade aan bebouwing of aan infrastructurele werken is niet acceptabel.
- Een verminderde werking van overstorten van het gemeentelijk rioleringsstelsel is niet acceptabel.
- Drooglegging minder dan de droogleggingseis van aanliggende landbouwgronden is niet acceptabel.
- Vernatting van aanliggende gronden met een natuurfunctie is, afhankelijk van inrichting, meestal wel acceptabel.

Wanneer één van bovenstaande punten niet acceptabel is, dan gaat men verder met stap 3.

► Stap 3

- a. Een beverdeskundige* onderzoekt of de dam behoort tot een vaste rust of verblijfplaats. Vanwege de beschermde status van de bever wordt zoveel mogelijk mitigerende maatregelen (zie paragraaf 4.3) uitgevoerd om schade te beperken. Zijn deze maatregelen niet mogelijk of onvoldoende dan bestaat de mogelijkheid om de dam te verwijderen.
- b. Heeft de dam of boom betrekking op een tertiaire watergang, dan bespreekt de beheerder de ontstane situatie met de betreffende terreineigenaren. Vanwege de beschermde status van de bever worden mitigerende maatregelen (zie paragraaf 4.3) aan de eigenaar voorgelegd.

Afbreken van een beverdam zonder de bever(s) zelf te doen verhuizen heeft weinig zin, omdat de bever de dam telkens opnieuw zal gaan opbouwen.

► Stap 4

Verslaglegging van situatie door waterschap t.b.v. monitoring en evaluatie.

* Bij uitvoering van maatregelen zal er altijd een externe beverdeskundige worden betrokken²

3.3 Oeverhol

Holen of gangen kunnen door bevers ook in oevers worden gemaakt. Doordat oeverholen vaak inzakken, ontstaat schade aan het onderhoudspad van de waterschappen of op aanliggende percelen.

Hoe te handelen

In sommige situaties is het noodzakelijk om actief in te grijpen. Wanneer een bever een oeverhol graaft, wordt altijd contact gezocht met de ecooloog van het waterschap om ter plekke de situatie te beoordelen en handelswijze te bepalen.

Procedure

► Stap 1

De verantwoordelijk gebiedsbeheerder in het gebied bepaald welke strategie gevolgd kan worden. Deze zijn:

- **Overlast:** er zal worden gekeken of deze opgelost kan worden door technische maatregelen te nemen (stap 2). Is het mogelijk om met onderhoudsmachines over de keurzone te blijven rijden, dan blijft het oeverhol gehandhaafd.
- **Geen technische oplossingen mogelijk:** de bever zal worden ontmoedigd het hol in het waterlooptalud te gebruiken en vervolgens wordt het oeverhol machinaal open gegraven en vervolgens duurzaam afgedicht (stap 3).

² Paragraaf 3.8 Soortenstandaard Bever, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2014)

- **Oeverhol in een tertiaire watergang:** de gebiedsbeheerder bespreekt de ontstane situatie met de betreffende terreineigenaren.

► **Stap 2**

Aanbrengen van technische maatregelen zoals gebruik van rijplaten, afzetten van oeverhol

► **Stap 3**

Handelwijze ontmoedigen bever uit hol of gang

Als een hol is ontdekt wordt er eerst onderzocht of er geen jongen zijn. Zitten er jongen in het hol, dan wordt gewacht tot het einde van de voortplantingsperiode (mei tot en met augustus). Vervolgens gaat men over tot ontmoedigen van gebruik van het hol of de gang. Er wordt gewacht totdat de bever is uitgezwommen en gaat vervolgens over tot het afsluiten van het hol op een dusdanige manier dat een bever er wel uit kan, maar er niet meer in (zie paragraaf 4.3). Worden er geen graaf- of vraatactiviteiten meer gesignaleerd, dan wordt de inspectie gedurende minimaal twee weken dagelijks voortgezet. Wanneer de dichtgemaakte ingang twee weken achtereen niet meer is open gemaakt, kan er vanuit worden gegaan dat er geen bever meer in de burcht aanwezig is. Vervolgens kan worden overgegaan tot het uitgraven en herstellen van de oever. Uitgraven van het hol gebeurt in overleg een beverdeskundige*. Herstel van waterkering gebeurt onder toezicht van gebiedsbeheerder.

Bevers laten zich niet makkelijk verjagen. Gedurende een periode van twee weken zal dagelijks door een medewerker van muskusrattenbeheer gecontroleerd worden of de bever wederom graafwerkzaamheden heeft uitgevoerd. Indien de plaatselijke omstandigheden zo zijn dat de kans op hervestiging groot is, zal overwogen worden om mitigerende maatregelen te nemen om hernieuwde ingraving te voorkomen* of over te gaan tot verplaatsing. Verplaatsing kan alleen na ontvangst van een ontheffing (Provincie) en vindt plaats in samenwerking met zoogdiervereniging.

► **Stap 4**

Verslaglegging van situatie door waterschap t.b.v. monitoring en evaluatie.

* Bij uitvoering van maatregelen zal er altijd een externe beverdeskundige worden betrokken³

3.4 Landelijke gedragscode muskus- en beverrattenbestrijding

Als uitwerking van de Flora- en faunawet heeft de Landelijke Coördinatiecommissie Muskusrattenbestrijding (LCCM) een gedragscode opgesteld voor de bestrijding van muskus- en beverratten. Met betrekking tot de bestrijding van muskus- en beverratten in gebieden met bevers, volgt HDSR de werkwijze zoals beschreven in de werkinstructie Bever, Unie van Waterschappen (Bijlage 2). Zolang deze gedragscode niet is aangepast aan de nieuwe Wet natuurbescherming, blijft de oude gedragscode geldig.

³ Paragraaf 3.8 Soortenstandaard Bever, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2014)

3.4.1 Aanpassingen in beverleefgebieden

De muskus- en beverrattenbestrijding wordt in gebieden met bevers wel aangepast (zie de actuele gedragscode). Muskusratten worden hier gevangen met toegestane middelen. Omdat deze middelen zijn toegestaan wordt verwacht dat dit materiaal geen gevaar oplevert voor jonge en volwassen bevers.

Muskusratbestrijding

In verband met de eventuele aanwezigheid van jonge bevers worden in de periode van 1 juni tot en met 30 september geen klemmen geplaatst in een straal van 150 meter rondom een beverburcht. In overleg met leidinggevende mag hiervan worden afgeweken.

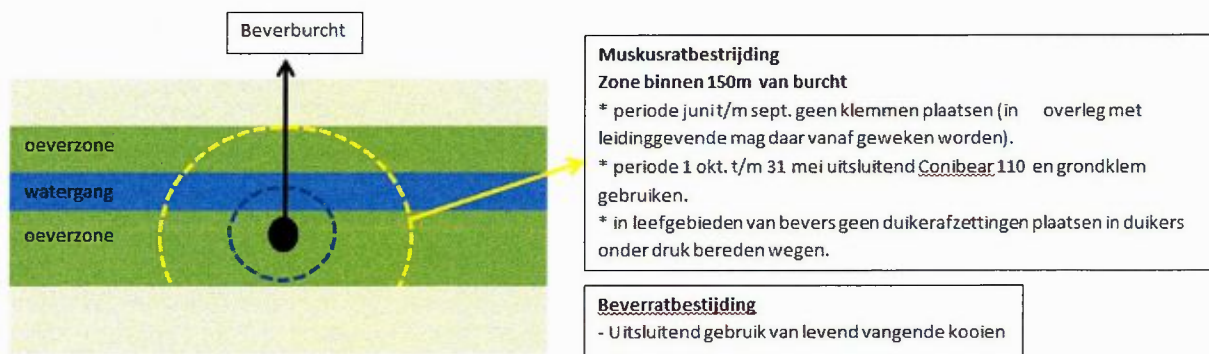
In de periode 1 oktober tot en met 31 mei wordt in de omgeving van beverburchten, indien gekozen wordt voor een klem, uitsluitend gebruik gemaakt van de Conibear 110 en de grondklem. Er worden in leefgebieden van bevers geen duikerafzettingen geplaatst in duikers onder druk bereden wegen.

Beverratbestrijding

Beverratten worden uitsluitend met levend vangende kooien bestreden. Eventueel bijgevangen bevers worden direct vrijgelaten.

3.4.2 Aanpassingen tijdens de voortplantingsperiode

Voorafgaand aan de voortplantingsperiode van de bever, worden muskusratten intensiever gevangen binnen leefgebieden van de bever. Tijdens de voortplantingsperiode (mei tot september) worden geen klemmen en verdrinkingsmateriaal gezet rond de beverburcht of hol. De bestrijder bepaalt zelf hoe groot de zone rond de burcht of hol moet zijn, waar geen klemmen of fuiken worden geplaatst (minimaal 150m, conform gedragscode Muskus- en Beverrattenbestrijding). In het voorjaar (maart-mei) gaan jonge bevers op zoek naar een nieuw territorium. Er is een tweede kleinere piek in augustus/september. Gebleken is dat dieren, die buiten de reeds bekende beverleefgebieden terecht komen, worden opgemerkt door de bestrijders. De vangmiddelen van de beverrat worden ter plaatse aangepast.

Afbeelding 2: schematische weergave muskus- beverratbestrijding in de buurt van een beverburcht

Beverprotocol Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (2016)

4. Beheer en onderhoud

Naast de werkzaamheden die betrekking hebben op de bouwwerken van de bever vindt natuurlijk ook het reguliere onderhoud plaats in de waterlopen. In de maanden augustus tot april zijn werkzaamheden mogelijk, mits overleg met de (ter zake kundig) ecooloog heeft plaatsgevonden en eventuele mitigerende maatregelen zijn genomen. In de maanden april tot augustus zijn reguliere werkzaamheden niet mogelijk, tenzij er toestemming van de ecooloog is en eventueel mitigerende maatregelen zijn genomen. Leidraad voor uitvoering van beheer en onderhoudswerkzaamheden is de Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen (2012) aangevuld met onderstaande aanvullingen. Bij uitvoeren van werkzaamheden in het gebied van de bever, wordt dit meegenomen in het ecologisch werkprotocol. Dit ecologisch werkprotocol moet op de locatie aanwezig zijn en de inhoud moet bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd. Zolang deze gedragscode niet is aangepast aan de nieuwe Wet natuurbescherming, blijft de oude gedragscode geldig.

4.1 Bestendig beheer en onderhoud

De bever is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 3.5 Wet natuurbescherming (Wnb) en is tevens opgenomen in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. Door het waterschap zal getracht worden om bij beheer- en onderhoudswerkzaamheden negatieve effecten te voorkomen door geen (of zo weinig mogelijk) werkzaamheden te verrichten in periodes waarin die soorten kwetsbaar zijn. Wanneer dit niet mogelijk is worden schadebeperkende maatregelen getroffen. Zie ook gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen (hierna gedragscode).

Maaien

Aanvullend op gedragscode: binnen 10 m rondom de burcht/hol niet maaien. Bij gebruik van (grote) machines wordt een afstand van 20-25 aangeraden, omdat er vaak een complex van gangen aanwezig is waardoor wegzakken of omvallen van het werktuig mogelijk is. Als binnen 100 m rondom de burcht gemaaid wordt, maaien van september t/m maart, altijd 25% van de watervegetatie handhaven

Schonen

Aanvullend op gedragscode: september t/m maart. Binnen 10 m rondom burcht niet schonen. Gefaseerd schonen, altijd 25% van de watervegetatie handhaven.

Baggeren

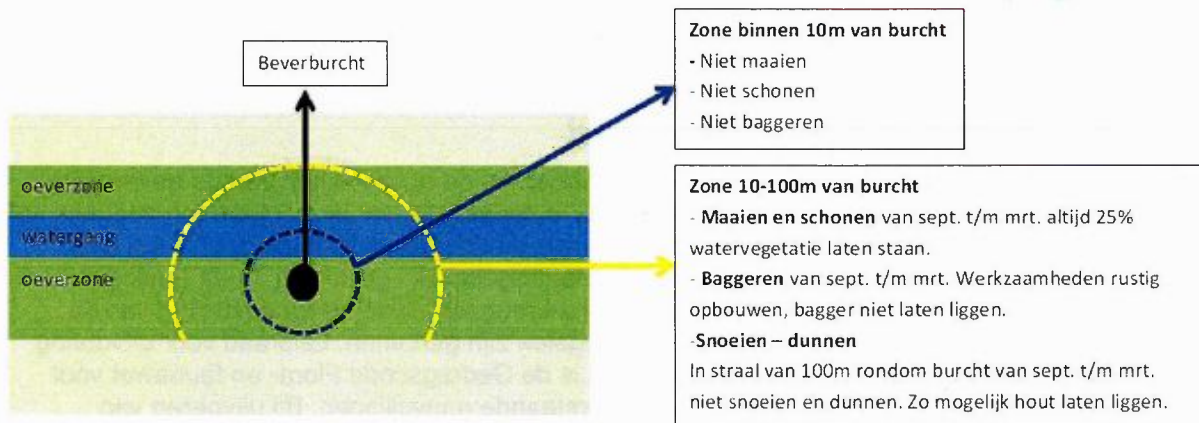
Aanvullend op gedragscode: binnen 10 m rondom burcht/hut mag niet worden gebaggerd. Als binnen 100 m gebaggerd wordt, baggeren van september t/m maart. Werkzaamheden rustig opbouwen zodat dieren op tijd een ander onderkomen kunnen vinden.

Snoeien/dunnen

Aanvullend op gedragscode: september t/m maart. In een straal van 100 m rondom burcht niet snoeien en dunnen. Zo mogelijk hout laten liggen.

Onderhoud waterkeringen

Zie gedragscode en beverprotocol, aanvullend: september t/m maart. Het ontmoedigen van het gebruik van dammen/het wegvangen van dieren alleen in het uiterste geval en indien er geen andere alternatieven zijn. Begeleiding door een deskundige is noodzakelijk.

Afbeelding 3: schematische weergave beheer en onderhoud in de buurt van een beverburcht

4.2 Ruimtelijke ontwikkelingen & inrichting (ontheftingsplicht)

Voor ruimtelijke plannen in gebieden waar de bever voorkomt is altijd een ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig indien het leefgebied van de bever negatief wordt beïnvloed. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd volgens het bij de ontheffing behorende mitigatieplan en de eventuele aanvullende voorwaarde in de vergunning. Zie ook gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen (hierna gedragscode).

Sloop kunstwerken en gebouwen

aanvullend op gedragscode: september t/m maart werkzaamheden rustig opbouwen zodat dieren tijdelijk en/of op tijd een ander onderkomen kunnen vinden.

Bouwactiviteiten

Aanvullend op gedragscode. September t/m maart. Werkzaamheden rustig opbouwen zodat dieren tijdelijk en/of op tijd een ander onderkomen kunnen vinden. Bij barrièrewerking fauna-passages aanleggen.

Afdammen/dempen/vergraven wateren

Aanvullend op gedragscode: september t/m maart. Werkzaamheden rustig opbouwen zodat dieren tijdelijk en/of op tijd een ander onderkomen kunnen vinden. Zo mogelijk een bypass aanleggen. Aanleg faunapassages/moeras- en overbegroeiing om versnippering tegen te gaan.

4.3 Vormen van maatregelen

In deze paragraaf staan activiteiten en maatregelen, met betrekking tot de bever, beschreven. Deze maatregelen zijn op hoofdlijnen opgesteld. Elk project en gebied is uniek en maatwerk kan en is noodzaak. Bij uitvoering van maatregelen dient er altijd een beverdeskundige te worden geraadpleegd.

Verjagen bever wanneer veiligheid in geding is

Handelwijze verjagen bever uit een hol in een kering

Naast de ingang van het hol gaan staan en stampen of met een prikstok van bovenaf prikken om bever uit hol te verjagen. Eventueel kan dit ook aan de voorkant van het hol, maar let wel op eigen veiligheid. Zodra de bever uit het hol is gekomen, wordt het gat voor 3/4 deel dichtgemaakt met bijvoorbeeld Bentoniet⁴. De volgende dag dient er te worden gecontroleerd of er is weggegraven

⁴ Bentoniet is een in de natuur voorkomende kleisoort met grote zwelcapaciteit wanneer het met water in aanraking komt

Herhalen van de procedure tot dat er niet meer gegraven wordt en dan het hol dichtmaken. Vervolgens maatregelen nemen om de bever blijvend te ontmoedigen om weer een hol in de waterkering te graven.

Tijdens een periode van hoogwater worden de maatregelen uitgevoerd onder toezicht van een medewerker keringbeheer.

Ontmoedigen' bever om oeverhol in waterkering of talud te gebruiken

Werkwijze:

1. De ingang van het hol wordt voor 3/4 dichtgezet met grond, bentoniet of voor 3/4 versperd met boomstammetjes. De grond wordt niet aangestampd of verdicht; er moet nog lucht het hol in kunnen komen.
2. Als een hol voor 3/4 is dichtgezet, wordt regelmatig de graaf- of vraatactiviteit gecontroleerd. Is de ingang naar het hol weer open gemaakt, dan wordt het dichtzetten herhaald. Worden er geen graaf- of vraatactiviteiten meer gesignaleerd, dan wordt de inspectie gedurende minimaal 2 weken voortgezet.
3. Pas als de gedeeltelijk dichtgemaakte ingang 2 weken achtereen niet meer is opengemaakt, kan er vanuit worden gegaan dat er geen bever meer in het hol aanwezig is. Het gehele hol wordt aangevuld met grond, waarna het geheel wordt ingezaaid.
4. Mocht de bever blijven terugkomen dan kunnen aanvullende maatregelen, zoals het aanbrengen van gaas of stenen, worden uitgevoerd om herhaling van graverij te voorkomen.
5. In het uiterste geval zal overgegaan worden tot het wegvangen van de bever.

Dichten oeverhol in waterkering

Werkwijze:

1. Inspectie of bever in oeverhol aanwezig is door beverdeskundige
2. Het oeverhol wordt met een graafmachine zorgvuldig blootgelegd,
3. Indien de bever aanwezig is in het oeverhol, krijgt hij de mogelijkheid om het water in te vluchten,
4. Het oeverhol wordt opgevuld met grond. Eventueel kunnen aanvullende maatregelen, zoals het aanbrengen van gaas of stenen, worden uitgevoerd om herhaling van graverij te voorkomen.
5. Onder verantwoordelijkheid van de gebiedsbeheerder wordt de situatie bij het dichtgemaakt oeverhol gecontroleerd.

Wegvangen van een bever

Indien besloten wordt dat een bever moet worden gevangen en opnieuw moet worden uitgezet, gebeurt dit in samenwerking met de zoogdierverseniging. De dieren kunnen eventueel ook buiten beheergebied van HDSR worden uitgezet. Vooraf wordt vastgesteld of het om een solitair dier, een paar of een familie gaat. Indien het om meerdere dieren gaat worden deze samen weggevangen en tevens samen uitgezet. Voor het in bezit hebben en het vervoeren van bevers heeft men een ontheffing nodig.

Werkwijze:

1. De bever wordt gevangen met een levend vangende kooi van de muskus- en beverrattenbestrijding.
2. Wanneer het om meerdere bevers gaat, worden de dieren tussentijds opgevangen in een grote kooi die half in het water staat, totdat alle individuen van het paar of de familie zijn gevangen. In de nabijheid van deze kooi worden menselijke activiteiten tot een minimum beperkt.
3. Van gevangen dieren wordt de lengte, het gewicht en de kleur genoteerd,
4. Het vervoer gebeurt in speciale transportkisten.

5. De dieren worden 's morgens vroeg in een vooraf aangelegde kunstburcht geplaatst. Een kunstburcht bestaat uit een handmatig aangelegd hol dat een uitgang heeft grenzend aan oppervlaktewater. Deze uitgang is dichtgemaakt met boomstammetjes. In de kunstburcht bevindt zich een kleine hoeveelheid voedsel (appel, wortel en houtsnippers uit een burcht/hol van herkomst).

Aanvullende maatregelen om graafactiviteiten in waterkeringen te voorkomen

Ten behoeve van de veiligheid bestaat de mogelijkheid om structurele maatregelen te treffen om graafactiviteiten te voorkomen. Graverij in waterkeringen door oevergebonden zoogdieren, waaronder bevers, zal doorgaans alleen plaatsvinden wanneer min of meer permanent water tegen de teen van de kering aan staat. Wateren, welke bij normaal peil meer dan 20m vanaf de teen van de dijk zijn gelegen leveren geen risico voor de dijk op. Verder wordt het leefgebied van de bever bepaald door de omvang ervan, de waterdiepte en aanwezigheid van voedsel.

Structurele oplossingsmogelijkheden zijn:

- Het ingraven van gaas langs de oever tussen 25 cm onder het maaiveld en een meter onder de waterlijn
- Het aanbrengen van stortsteen in de oever een meter onder de waterlijn.
- Het verwijderen van wilgen en andere houtige beplanting in de oeverlijn langs de waterkering.
- Het aanbrengen van een natte voet, dat is een flauw talud net onder water.
- Het aanbrengen van een berm tussen waterkering en de waterlijn van minimaal 15-20 meter.
- Het bevervriendelijk maken van oeverzones in de omgeving die geen waterkerende functie hebben. In geval van buitendijkse beverterritoria is het gewenst dat een geschikte hoogwatervrije locatie beschikbaar is voor de bever, om graven in de dijk bij hoogwater te voorkomen. Dit is in feite een compenserende maatregel.

Aanbrengen van een foerageerrand

- De foerageerrand heeft een minimale breedte van 10 meter, en een maximale breedte van 30 meter (gemeten vanaf de waterloop landinwaarts).
- De foerageerrand grenst aan een waterloop waar recentelijk het voorkomen van één of meerdere bevers is aangetoond of bestaat uit potentieel leefgebied voor deze soort.
- De foerageerrand grenst aan gras- of akkerland.
- De foerageerrand bestaat na 6 jaar uit een ruige of moerassige vegetatie. Verspreide opslag van struiken en bomen is gewenst omdat stapelvoedsel voor de bever is.

Beheereisen foerageerrand:

- Indien nodig, het tegengaan van bosvorming door eenmaal per zes jaar de grootste bomen te kappen.
- Bij afsluiten van de overeenkomst ook een vrijstelling van de meldings- en herplantplicht van de Boswet aanvragen bij de provincie.

Mitigerende maatregelen

- Tegemoetkoming van natschade kan aangevraagd worden via BIJ12 unit faunafonds (indien sprake is van schade voor de bedrijfsvoering).
- Aanleggen van een drainagebuis of andere soort van Beaver Deceiver) door de dam; hierbij wordt door het waterschap een buis aangebracht om de waterstand te verlagen, zodat voldaan wordt aan het maximum vastgelegd peil. Omdat bevers de gewoonte hebben om alle gaten in een dam weer dicht te maken, dient er dagelijks controle te worden uitgevoerd of de maatregel nog optimaal werkt.
- Plaatsen van schrikdraad op de dam. Na aanraking van het schrikdraad zal de bever daar niet verder gaan met opbouwen van de dam.

Aanleggen van een drainagebuis door de beverdam

Uitgangspunt bij het toepassen van een drainagebuis is dat water bovenstrooms de dam wordt afgelaten tot voldaan wordt aan het kritisch peil (waarbij de dam blijft gehandhaafd). Doordat de gebruikte PVC-buis is geperforeerd, is het moeilijk(er) voor de bever om het 'lek' te vinden en dit te dichten. Enkele waterschappen hebben reeds geëxperimenteerd met het aanleggen van een drainagebuis (gebaseerd op de Clemson Leveler). De toepassing moet echter verder uitgewerkt worden.

Op basis van deze ervaring blijkt dat:

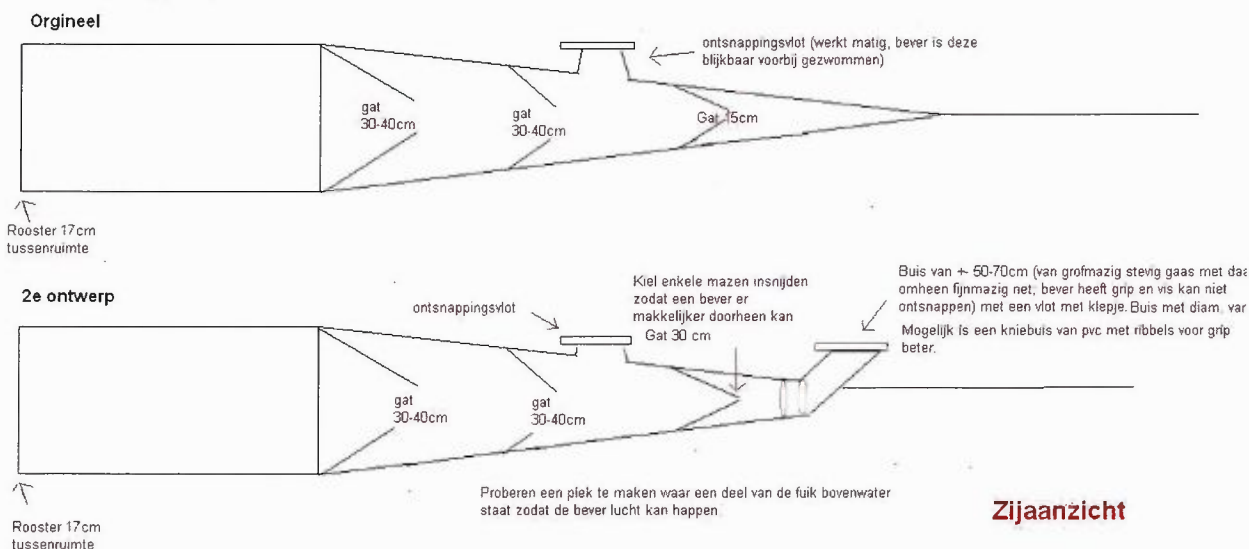
- de buis op het diepste punt van de beek moet worden gelegd;
- de uitstroom van de buis onderwater moet liggen;
- de instroom van de buis beschermd moet worden tegen verstopping;
- de capaciteit van de buizen voldoende groot moet zijn.

Verwijderen van een omgeknaagde boom

Bij het verwijderen van een omgeknaagde boom uit de waterloop, wordt indien mogelijk de boom (inclusief takken) op het direct aangrenzende perceel of op het aangrenzende werpad van het waterschap gelegd. De bever kan bij zijn voedsel (boombast) en de opstuwung is verholpen. Als de boom geheel wordt verwijderd, is de kans groot dat de bever andere bomen gaat aanpakken. Bomen van particulieren, die door activiteiten van de bever op het eigendom van het waterschap terecht zijn gekomen, worden in principe door de particulier zelf verwijderd. Indien mogelijk kunnen ze op het werpad van het waterschap worden gelegd, zodat de bever de takken als voedsel kan gebruiken.

Bevervriendelijke visfuijk

Het waterschap voert onder andere onderzoek naar vis uit met behulp van fuiken. Hierbij wordt de gehele watergang met een fuik afgesloten. In gebieden waar bevers kunnen voorkomen, moet de fuik beveiligd worden om verdrinking van bevers te voorkomen (zie afbeelding 4). Om bevers de kans te geven uit de fuik te ontsnappen dient er een fuik te worden gebruikt waarop het laatste compartiment een ontsnappingsluik wordt geplaatst. Met een beverrat is getest of het ontsnappingsluik functioneerde; de rat vond het luik meteen (bron: Beverprotocol Brabantse waterschappen).

Afbeelding 4: bevervriendelijke visfuijk, Beverprotocol Brabantse waterschappen

Beverprotocol Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (2016)

De bever heeft een hoog aaibaarheidsgehalte en een ingreep kan daardoor flink wat publiciteit opleveren. Bij ingrijpende maatregelen is het daarom belangrijk om de afdeling Communicatie te informeren over de werkzaamheden.

De volgende communicatiestrategie wordt gevolgd op het moment dat een beveroverlast geconstateerd wordt:

- ## 5.2 Monitoring en evaluatie

De zoogdiervereniging vraagt de afdeling Muskusrattenbeheer eens per jaar een update van kilometerhokken, waar bevers in een kalenderjaar aanwezig waren. Deze gegevens komen in de NDFF en de (aangesloten) waterschappen kunnen deze gegevens zelf weer opvragen. Het waterschap zal over elke situatie, waar het Beverprotocol in de praktijk is toegepast, verslaglegging doen. De gebiedsbeheerder is verantwoordelijk voor deze rapportage. Door middel van deze verslaglegging worden evaluaties mogelijk gemaakt en kan opgedane ervaring, binnen en buiten De Stichtse Rijnlanden, worden gedeeld. De frequentie van evaluatie wordt bepaald op basis van het aantal keer waarop het Beverprotocol daadwerkelijk is toegepast.

Onderstaand tabellen geven een overzicht van interne en externe contactpersonen.

[illegible]

Beverprotocol Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (2016)

[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

6. literatuur

- Bronsveld, J. Poelwijk, H. van, Prudon, B., *Beverprotocol Waterschap Rivierenland, versie 1-10-2010*, Waterschap Rivierenland, 2010.
- Dekker, J., Vreugdenhil, S., *Beyers*, KNNV, Zoogdiervereniging, 2012.
- Dienst Regelingen, Ministerie van Economische zaken (2012). *Soortenstandaard Bever versie 1.0*
- Forma, M., & Kuipers, R. (2015). *De komst van de bever naar Friesland*. Geraadpleegd van http://www.itfryskegea.nl/Uploaded_files/Zelf/pdf/Rapporten/onderzoeksverslag-de-komst-van-de-bever-naar-friesland.d12521.pdf
- Hokken, M. en Wolfs, M., *Beverprotocol versie 1.1*, Waterschap Zuiderzeeland, maart 2012.
- Jong, Th., *Uitwerking Gedragscode Flora- en faunawet voor het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, werkprotocollen en soortverspreiding*, Bureau Viridis, 2009.
- Kurstjens ecologisch adviesbureau, & Niewold Wildlife Infocentre, F. (2011). *De verwachte ontwikkelingen van de beverpopulatie in Nederland: naar een bevermanagement* (rapport 2011.01). Geraadpleegd van <http://www.bij12.nl/assets/58.-Kurstjens.-G.-en-F.-Niewold.-2011.-Toekomst-bever-NL.pdf>
- Maat, B de e.a.(2015). *De komst van de bever en otter naar Zeeland*, Stichting Het Zeeuwse Landschap
- Niewold, F.J.J., *Graverij van bevers in rivierdijken in de Geldersche Poort, een onderzoek naar risicofactoren en preventieve maatregelen*, Alterra-rapport 1604, Alterra, 2007.
- Provincie Utrecht, *Groene wetten en regels, informatie over de Wet natuurbescherming 2017*. Geraadpleegd van <https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/groene-wetten-regels/wet-natuurbescherming/>
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. *Soortenstandaard Bever, versie 2.0*, 2014. Geraadpleegd van <http://www.rvo.nl/sites/default/files/2015/01/Soortenstandaard%20Bever.pdf>
- Unie van Waterschappen. (2012). *Gedragscode Flora- en faunawet voor Waterschappen*. Geraadpleegd van <https://www.uvw.nl/publicatie/gedragscode-flora-en-faunawet-waterschappen-2012/>
- Unie van Waterschappen (2012). *Werkinstructie bever*
- Waterschap Peel en Maasvallei (2010). *Beverprotocol Limburg 2010*

Beverprotocol Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (2016)

- Zoogdiervereniging, Faunafonds (2012). *Samenleven met Bevers, praktische informatie en oplossingen bij schade*

Beverprotocol Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (2016)

7. Bijlagen

Bijlage 1: Welke regels zijn er ter bescherming van de bever?

Bijlage 2: Werkinstructie Bever, Unie van Waterschappen

Bijlage 3: Activiteiten van het waterschap i.r.t. aanwezigheid van bevers

Bijlage 4: De rol van het waterschap m.b.t. bevers

Bijlage 5: Verkort overzicht beverprotocol t.b.v. medewerkers in de buitendienst

Bijlage 1: Welke regels zijn er ter bescherming van de bever?**Beschermingsregime**

Bij ingrijpen van ongewenst gedrag van een bever moet er sprake zijn van een geldig wettelijk belang om de werkzaamheden uit te voeren. In dit hoofdstuk wordt het geldig wettelijke belang om in te grijpen omschreven.

Beschermingsregime 'strikt beschermde' soorten

De bever is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 3.5 Wet natuurbescherming (Wnb) en is tevens opgenomen in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn.

In artikel 3.5 en 3.6 van de Wnb staan verbodsbepalingen voor bevers opgenomen. Het is verboden:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.6 Wnb

1. Het is verboden dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage I of II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, onder zich te hebben voor verkoop, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden.
2. Het is verboden, anders dan voor verkoop, dieren of planten als bedoeld in het eerste lid onder zich te hebben of te vervoeren.
3. De verboden, bedoeld in het eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing ingeval de in dat lid bedoelde dieren en planten aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt.

Toelichting artikel 3.5 lid 1 Wnb

Voor het doden van bevers wordt doorgaans geen ontheffing verleend. Het wegvangen en vervolgens direct naar geschikt habitat in de directe omgeving van het plangebied verplaatsen van bevers is meestal niet zinvol, omdat er grote kans is dat de dieren weer terug zullen keren. Voor vangen, en vervolgens verplaatsen naar een verder weg gelegen gebied, is het bezit van een ontheffing conform artikel 3.8 Wn noodzakelijk.

Toelichting artikel 3.5 lid 2 Wnb

Indien er gehandeld wordt overeenkomstig de zorgplicht genoemd in artikel 3.8 Wn is er geen sprake van opzettelijk verontrusten, indien er ontheffing is verkregen (Gedeputeerde staten).

Toelichting artikel 3.5 lid 4 Wnb

De voortplantingsplaats en de vaste rust- en verblijfplaats van de bever is de burcht waarin hij zijn jongen ter wereld brengt en waar de jongen groot gebracht worden. Onder de voortplantingsplaats en vaste rust- en verblijfplaats ook de functionele leefomgeving van die plekken worden begrepen, voor zover het functioneren van die plekken als zodanig daarvan afhankelijk is. Alle activiteiten welke een verblijfplaats aantasten en/of het voortplantingssucces negatief beïnvloeden of teniet doen, leiden tot een overtreding van artikel 3.5 Wnb. Overtreding van dit artikel is aan de orde wanneer de burcht negatief beïnvloed wordt, maar ook wanneer het gebied waarin de burcht van de bever is aangetroffen vernietigd of aangetast wordt of wanneer de kwaliteit daarvan voor de bever zodanig verslechtert, waardoor de burcht niet meer zijn functie van voortplantingsplaats of vaste rust- en verblijfplaats kan vervullen.

Toelichting artikel 3.6 lid 2 Wnb

Voor het vervoeren van een eerder gevangen bever naar een verder weg gelegen gebied en het langer onder zich hebben van bevers, is het aanvragen van een ontheffing conform artikel 3.8 noodzakelijk. Overigens is het wegvangen en vervolgens direct naar geschikt habitat in de directe omgeving van het plangebied verplaatsen van bevers meestal niet zinvol, omdat er grote kans is dat de dieren weer terug zullen keren.

De landelijke instandhoudingsdoelstelling luidt: uitbreiding verspreiding, omvang en verbetering kwaliteit van het leefgebied.

Feiten op een rij		Bever
Status		Strikt beschermd
Rode lijst NL Zoogdieren (2009)		Gevoelig
Flora- en Faunawet (2002)		Tabel 3
Habitatrichtlijn (1992)		Bijlage II en IV

Ontheffing

Op grond van de artikel 3.8 Wnb zijn Gedeputeerde Staten bevoegd om ontheffing te verlenen "in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". Het gaat hier om het beschermen van waterkeringen tegen de schade die door een beschermde diersoort wordt aangericht.

Hoe kan een overtreding worden voorkomen?

In veel situaties kan door het vooraf treffen van aanvullende maatregelen een overtreding worden voorkomen en is een ontheffing niet nodig. De vooraf te treffen maatregelen moeten van dien aard zijn dat de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen behouden blijft. Hierbij moet naast de burcht ook gedacht worden aan bijvoorbeeld voldoende geschikt gebied om te foerageren en voldoende bedekking voor schuilmogelijkheden. Essentieel is dat de getroffen aanvullende maatregelen moeten functioneren of met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zullen functioneren, voordat het oorspronkelijke onderdeel van het leefgebied wordt aangetast. Ook moet er voldoende invulling aan de zorgplicht worden gegeven. Ter verificatie of de getroffen aanvullende maatregelen voldoende zijn om een overtreding te voorkomen, kan een ontheffing worden aangevraagd: indien er geen sprake is van een overtreding zal het verzoek voor ontheffing worden afgewezen.

Er kan vrijstelling gelden wanneer er aantoonbaar gewerkt wordt volgens de voorwaarden zoals vermeld in een door de provincie goedgekeurde gedragscode (zoals de gedragscode van de Unie van Waterschappen). Voor de bever is dat het geval voor de artikel 3.5 en 3.6 van de Wet

natuurbescherming, wanneer de activiteiten uitgevoerd worden vanwege bestendig beheer en onderhoud (of bestendig gebruik in land- en bosbouw). Voor activiteiten die uitgevoerd worden vanwege ruimtelijke inrichting of ontwikkeling geldt nooit een vrijstelling en moet bij overtreding van een verbodsartikel altijd een ontheffing of een omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen in het bezit zijn.

Beoordelingskader bevoegd gezag

Als een ontheffing van verbodsbepalingen voor de bever nodig is geldt bij de beoordeling de uitgebreide toets. De aanvraag wordt beoordeeld op de onderstaande onderdelen:

- In welke mate wordt de functionaliteit van de vaste voortplantings-, rust en/of verblijfplaats aangetast door de voorgenomen activiteiten, waarbij men de verbodsbepalingen moet overtreden?
- Welk wettelijk belang is er? Er moet één van de volgende belangen gelden:
 - bescherming van flora en fauna,
 - volksgezondheid of openbare veiligheid ,
 - dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
- Is er een andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging) ten aanzien van:
 - de locatie,
 - de inrichting op de locatie,
 - de wijze van uitvoering van de werkzaamheden.
- Komt de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie niet in gevaar? Omdat er momenteel nog geen sprake is van een regionale functionerende populatie wordt er getoetst op het niveau van de lokale populatie.

De informatie in dit hoofdstuk is (nagenoeg) integraal overgenomen uit de *Soortenstandaard Bever* (december 2012) van Dienst Regelingen.

Veiligheidsregio

Een ontheffing voor het doden van een bever wordt niet zo maar gegeven. Toch kan zich een situatie voordoen waarbij er een acuut gevaar dreigt voor de openbare veiligheid. De burgemeester kan in zo'n geval het doden mogelijk maken. In het geval van een belangrijke waterkering zou dat mogelijk ook de voorzittende burgemeester van de Veiligheidsregio kunnen zijn. De wet veiligheidsregio's, artikel 39 lid 1 zegt hierover: "De voorzittende burgemeester krijgt de bevoegdheden die bij een lokale crisis de burgemeester toekomen , waaronder inbegrepen het noodbevel (artikel 175 Gemeentewet) en noodverordening (artikel 176 lid1 Gemeentewet) en het gezag over de politie (artikel 39 lid 1 sub c).".

Bijlage 2: Werkinstructie Bever, Unie van Waterschappen

UNIE VAN WATERSCHAPPEN

CMB 22-09-2014

Werkinstructie bij gedragscode Muskus- en Beverratten

4. Werken in bevergebieden

jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec

Instructie

- Het werken met vangmiddelen in leefgebieden van bevers.

Locatie

- Rondom beverburchten in geheel Nederland

Soort werkzaamheden

- Gebruik van klemmen en duikerafzettingen in de muskusratbestrijding.
- Gebruik van levend vangende kooien voor de beverratbestrijding.

Uitvoeringsperiode

- Muskusratbestrijding** gehele jaar (gebruik van klem in periode juni tot en met september beperkt)
- Beverratbestrijding**
Levend vangende kooien gehele jaar

Werkwijze

De bever en zijn leefgebied zijn beschermd door de Flora- en Faunawet (tabel 3). Dit houdt in dat de bever en zijn habitat niet opzettelijk verontrust mag worden.

- Muskusratbestrijding**
 - In verband met de eventuele aanwezigheid van jonge bevers worden in de periode van 1 juni tot en met 30 september geen klemmen geplaatst in een straal van 150 meter rondom een beverburcht. In overleg met de leidinggevende mag hiervan worden afgeweken.
 - In de periode 1 oktober tot en met 31 mei wordt in de omgeving van beverburchten, indien gekozen wordt voor een klem, uitsluitend gebruik gemaakt van de Conibear 110 en de grondklem.
 - Er worden in leefgebieden van bevers geen duikerafzettingen geplaatst in duikers onder druk bereden wegen.
- Beverratbestrijding**
 - Het bestrijden van beverratten gebeurt uitsluitend met levend vangende kooien op een vlot of op de oever. Het vlot dient te worden vastgezet om omslaan te voorkomen. Eventueel bijgevangen bevers worden direct vrijgelaten.
- Algemeen**
 - De kooien worden dagelijks gecontroleerd, boven de 20°C zo vroeg mogelijk op de dag, boven de 25°C meerdere malen per dag (dit geldt niet voor kooien die voorzien zijn van een kooizender).
 - Indien een bever in een kooi of klem is bijgevangen, worden de omstandigheden schriftelijk vastgelegd en een foto van de situatie gemaakt. Deze gegevens worden via de leidinggevende toegezonden aan de ATT, om op die manier te waarborgen dat er geleerd wordt van elkaar en ervaringen worden gedeeld.

Bijlage 3: Activiteiten van het waterschap i.r.t. aanwezigheid van bevers

Bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling

In de Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen (Unie van Waterschappen, 2012) en de Uitwerking gedragscode Flora- en faunawet voor het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (Bureau Viridis, 2009) wordt voor onderstaande werkzaamheden beschreven hoe om te gaan met beschermde plant- en diersoorten (waaronder de bever). Vanaf 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Habitatrichtlijnsoorten, waaronder de bever, van HR bijlage IV veranderen niet en blijven streng beschermd. Door invoering van de Wnb zal de gedragscode voor waterschappen in de loop van 2017/2018 worden aangepast.

Werkzaamheden 'Bestendig beheer en onderhoud'

- 1-1 baggeren van bodems van watergangen >4 meter,
- 1-2 baggeren van bodems van watergangen ≤4 meter,
- 1-3 herprofilering en herstelwerkzaamheden aan oevers, waterkeringen en watergangen > 4 meter
- 1-4 herprofilering en herstelwerkzaamheden aan oevers, waterkeringen en watergangen ≤ 4 meter
- 1-5 maaien van bermen, waterkeringen en schouwpaden met een
- 1-6 maaien en of schonen van watergangen (natte profiel) en oevers (droge profiel)
- 1-7 begrazen van bermen, waterkeringen en schouwpaden,
- 1-8 kappen, snoeien en dunnen van opgaande beplanting
- 1-9 onderhoud verhardingen
- 1-10 normaal onderhoud aan waterkeringen, greppels, afrasteringen, etc.

Werkzaamheden 'Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting'

- 2-1 dempen en afdammen van watergangen,
- 2-2 voorbereiding nieuwe werken,
- 2-3 renovatie kunstwerken, gebouwen en installaties
- 2-4 sloop van (kunst)werken, gebouwen en installaties
- 2-5 buitengewoon onderhoud aan waterkeringen,
- 2-6 aanleg van natuurvriendelijke oevers,
- 2-7 aanleg waterbergings- en watervoorzieningsgebieden.

Als bovenstaande werkzaamheden (Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) worden uitgevoerd moet, in relatie tot de aanwezigheid van bevers, een ontheffing worden aangevraagd.

Voor alle bovenstaande werkzaamheden is in de gedragscode van de Unie van Waterschappen en de werkprotocollen van het waterschap in voldoende mate beschreven hoe moet worden omgegaan met de aanwezigheid van bevers. Hier zal in dit beverprotocol dan ook verder geen aandacht aan worden besteed.

Overige activiteiten

Daar waar, door activiteiten van bevers, conflictsituaties ten aanzien van primaire waterschapstaken (veilige dijken, droge voeten, schoon water) ontstaan, is het soms nodig om maatregelen te nemen om de veiligheid te waarborgen of schade te voorkomen. Hierbij gaat het om:

- het verwijderen van beverdammen;
- het verjagen (of in noodgevallen verplaatsen) van bevers uit een gegraven hol in de oever of waterkering;
- het dichtmaken van een gegraven hol in de oever of waterkering ; het verwijderen van omgeknaagde bomen;
- het vangen van muskus- en beverratten in bevergebied;

Beverprotocol Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (2016)

- het plaatsen van vangtuigen ten behoeve van hyrdobiologische monitoring
- het nemen van beverwerende/preventieve inrichtingsmaatregelen bij oevers en waterkeringen.

Voor deze werkzaamheden is, voor wat HDSR betreft, niet in voldoende mate vastgelegd welke afspraken gelden en welke procedures gevolgd moeten worden om te werken conform de Nederlandse natuurwetgeving. Het Beverprotocol voorziet hierin.

Bijlage 4: De rol van het waterschap m.b.t. bevers

Bevers kunnen door hun leefwijze schade veroorzaken aan derden. Hierbij kun je denken aan de volgende soorten van schade:

- Vraatschade aan landbouwgewassen;
- Vraatschade aan particuliere tuinen/bomen;
- (Gevolg)schade door graverij in waterkeringen;
- (Gevolg)schade door graverij in oevers;
- Gevolgschade door wateroverlast a.g.v. beverdammen;
- (Gevolg)schade door omgeknaagde bomen.

Schade aan landbouwgewassen

Voor vraatschade aan landbouwgewassen is schadevergoeding voor agrariërs en fruittelers mogelijk vanuit het faunafonds. Een van de taken van het faunafonds is het toekennen van tegemoetkomingen (schadevergoedingen) in door beschermde diersoorten aangerichte schade. De bever is beschermd en mag daarom niet zondermeer worden bestreden. Het faunafonds adviseert ook bij het nemen van maatregelen om schade te voorkomen. Bij ernstige overlast kan een ontheffing worden gevraagd om de dieren te vangen of bestrijden.

Rol waterschap

Het waterschap vergoedt geen vraatschade die door bevers is veroorzaakt. Medewerkers van het waterschap kunnen agrariërs en fruittelers wijzen op de mogelijkheden van het Faunafonds.

Vraatschade aan particuliere tuinen/bomen

Voor vraatschade aan bomen en struiken in parken en particuliere tuinen is geen schadevergoeding mogelijk vanuit het Faunafonds. Particulieren en gemeenten zullen daardoor zelf zorg moeten dragen voor het nemen van schadebeperkende maatregelen of de schade moeten accepteren. Bij boomgaarden, kwekerijen of productiebos kan een raster bevers buiten houden. Individuele waardevolle bomen kunnen worden beschermd door de bast regelmatig in te smeren met niet giftige afschrikmiddelen zoals Wöbra, of het plaatsen van boomkorven rond de stammen. Het waterschap vergoedt geen vraatschade.

Rol waterschap

Medewerkers van het waterschap kunnen particulieren/terreineigenaren wijzen op de aanwezigheid van bevers en hen eventueel informeren over de mogelijk te nemen maatregelen.

(Gevolg)schade door: graverij in waterkeringen en oevers/ wateroverlast a.g.v. beverdammen en omgeknaagde bomen

Het waterschap kan niet aansprakelijk worden gesteld als door (direct of indirect) toedoen van bevers schade ontstaat aan eigendommen van derden. Op grond van artikel 6:179 BW kunnen bezitters van dieren aansprakelijk worden gesteld voor schade die hun dier aanricht. Bevers komen in het wild voor en zijn niet in eigendom of bezit bij het waterschap. Het waterschap kan redelijkerwijs niet voorkomen dat de bevers in oevers of waterkeringen gaan graven, beverdammen aanleggen of bomen omknagen. Ook is het waterschap niet altijd eigenaar van het betreffende perceel waar de bevers zitten. Daarom kan het waterschap niet aansprakelijk worden gesteld voor aangerichte schade.

Op het moment dat een beverdam is aangelegd in een primaire watergang of er ligt een omgeknaagde boom in, zal dit normaalgesproken tijdig opgemerkt worden door rayonmedewerkers, medewerkers van CAW of muskusrattenvangers. Ook graverij in oevers van primaire watergangen

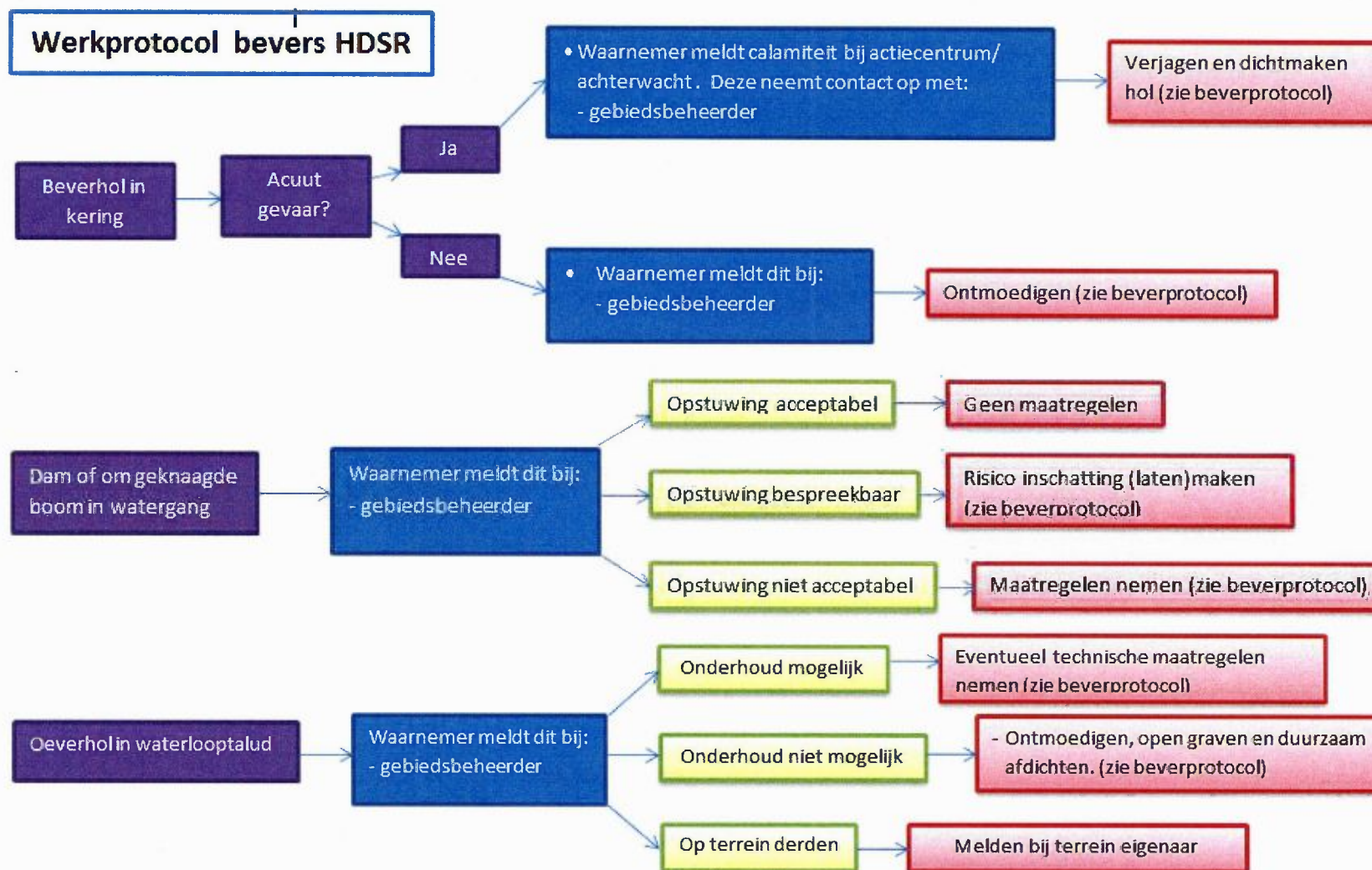
en in waterkeringen zal normaalgesproken vrij snel worden opgemerkt door medewerkers van het waterschap, hoewel schade soms ook in zeer korte tijd kan ontstaan.

Het in stand houden van een oever is conform de legger oppervlaktewateren 2012 een taak van de (grond)eigenaar. Indien het waterschap kennis heeft van de aanwezigheid van bevers, zullen de procedures worden doorlopen conform het geen is beschreven in het Beverprotocol.

Rol waterschap

Medewerkers van het waterschap kunnen particulieren/terreineigenaren wijzen op de aanwezigheid van bevers en hen eventueel informeren over de mogelijk te nemen maatregelen. Daarnaast werken zij conform de bestaande procedures en de afspraken uit het Beverprotocol.

Bijlage 5: Verkort overzicht beverprotocol t.b.v. medewerkers in de buitendienst

Legenda

Constatering

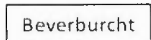
Actie waarnemer

Overweging door gebiedsbeheerder

Actie gebiedsbeheerder/beverdeskundige

NB

- Activiteiten m.b.t. bevers worden altijd uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van bevers.
- Telefoonnummers z.o.z.
- Voor meer informatie: zie beverprotocol HDSR (DM 1147716)

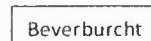

Zone binnen 150m van burcht

* periode 1 okt. t/m 31 mei uitsluitend Conibear 110 en grondklem gebruiken.

* in leefgebieden van bevers geen duikerafzettingen plaatsen in duikers onder druk bereden wegen.

- Uitsluitend gebruik van levend vangende kooien

- Niet maaien
- Niet schonen
- Niet baggeren

- **Maaien en schonen** van sept. t/m mrt. altijd 25% watervegetatie laten staan.

- **Baggeren** van sept. t/m mrt. Werkzaamheden rustig opbouwen, bagger niet laten liggen.

Snoeien – dunnen

In straal van 100m rondom burcht van sept. t/m mrt.
niet snoeien en dunnen. Zo mogelijk hout laten liggen.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381
--

Bijlage 3 Verzoek tot verlenging van 19 mei 2020

VERZONDEN 10 JAN 2020

PROVINCIE :: UTRECHT

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	10 januari 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-SB-OV-2019-2326	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	8201BE50	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	19 november 2019	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- verzoek tot verlenging	ONDERWERP	Verlenging ontheffing verdrijven dassen en bevers uit de primaire waterkering

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 19 november 2019 van Waterschap Rivierenland en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, om verlenging van de ontheffing met nummer 81E48748 van 17 januari 2019 in het kader van artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Wij besluiten:

- Gedeeltelijk in te stemmen met de verlenging van de ontheffingstermijn van het besluit met zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2018-1095. De ontheffing wordt verleend van de periode van **17 januari 2020 tot en met 16 juli 2020**.

II. Verzoek

Het verzoek betreft:

- Het verlengen van de ontheffing van 17 januari 2019 met nummer 81E48748 met een jaar.

Tijdens de looptijd van de ontheffing (met nummer 81E48748) zou er gewerkt worden aan een nieuw, actueel beverprotocol voor de provincie Utrecht inclusief de bijbehorende ontheffing. Dit traject is vertraagd. De belangrijkste reden hiervoor is dat, in overleg met de betrokkenen in Utrecht, ervoor is gekozen om eerst het gehele traject voor een nieuw beverprotocol te doorlopen met de provincies Zuid-Holland en Gelderland. Dit traject is nu de laatste fase ingegaan en alle partijen zijn nagenoeg akkoord met het eindconcept-beverprotocol. Begin 2020 kan weer het traject met de provincie Utrecht opgestart worden.

III. Beoordeling van het verzoek

Nu, zoals u zelf al aangeeft, het rapport voor de andere provincies zich in de laatste fase bevindt, zijn wij van mening dat een verlenging met een jaar niet noodzakelijk is. Wij achten een kortere periode voldoende. Gelet hierop zullen we de looptijd van de huidige ontheffing verlengen tot en met 16 juli 2020.

IV. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

V. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

VI. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

VII. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Leefomgeving

Bijlage 1 Verzoek tot verlenging

Geachte meneer/mevrouw,

Op 3 december 2018 heeft u van ons een aanvraag voor de Wet Natuurbescherming ontvangen m.b.t. 'het mogen verdrijven van de bever en de das uit primaire waterkeringen'. De aanvraag is bij u geregistreerd onder nummer Z-WNB-SB-OV-2018-1917. Op 17 januari 2019 hebben wij van u de definitieve beschikking mogen ontvangen op grond van artikel 3.8 en 3.10 van de Wet Natuurbescherming. De door u verleende ontheffing heeft een looptijd tot 16 januari 2020.

Het verlengen van de ontheffing voor 2019 was bedoeld om te voorkomen dat we in het Utrechtse deel van onze beheergebieden formeel niet zouden kunnen ingrijpen tijdens het hoogwaterseizoen van 2019. In de tussentijd zouden we dan met de belangenpartijen kunnen werken aan de totstandkoming van een nieuw, actueel beverprotocol voor de provincie Utrecht inclusief de daarbij behorende ontheffing. Helaas is dit traject vertraagd en ligt er momenteel nog geen nieuw beverprotocol. De belangrijkste reden hiervoor is dat, in overleg met de betrokkenen in Utrecht, er voor is gekozen om eerst het gehele traject te doorlopen met de provincies Zuid-Holland en Gelderland. Alle waterschappen die betrokken zijn in Utrecht, zitten namelijk ook aan tafel bij het traject in Zuid-Holland/Gelderland en dit traject was al gestart voordat we in Utrecht van start zijn gegaan. Afgelopen jaar is er door alle partijen in Zuid-Holland/Gelderland hard gewerkt aan een beverprotocol waarin alle partijen zich kunnen vinden. Dit lijkt op het moment van schrijven de laatste fase ingegaan te zijn. Alle partijen zijn nagenoeg akkoord met het eindconcept-beverprotocol (de laatste puntjes worden op de i gezet) en daarmee kunnen we begin 2020 het ontheffingstraject ingaan in beide provincies. Begin 2020 kunnen we daarmee ook het traject in Utrecht weer opstarten.

Gezien het bovenstaande zouden wij er zeer mee geholpen zijn als de door u verleende ontheffing nogmaals met een jaar verlengd zou kunnen worden. Het is onze wens om binnen deze periode in Utrecht het traject met de betrokkenen doorlopen te hebben om te komen tot een nieuw beverprotocol en de daarvoor benodigde ontheffing.

Graag vernemen wij van u of de ontheffing nogmaals verlengd kan worden en, zo ja, welke acties wij daarvoor richting u dienen te ondernemen.